

KRIMINALITET U HRVATSKOJ

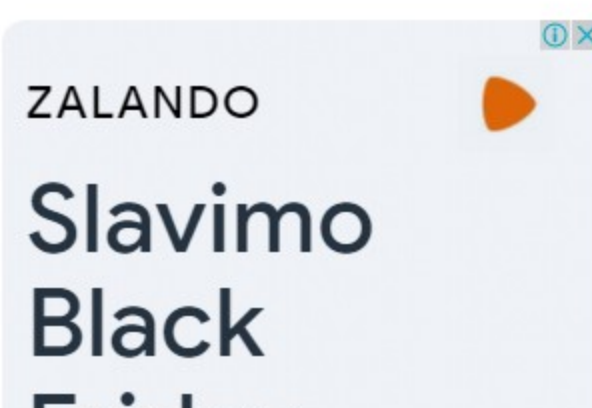
Kako je pandemija pogodila kriminalce: Manje je provalnika i razbojnika, a ovo su auti koji se najviše krađu

Strože kontrole, ograničenja kretanja, teži prelasci granice uvjetovali su pad imovinskih kaznenih djela u 2020. godini

Piše: Dušan Miljuš Objavljeno: 01. studeni 2021. 08:52

Ilustracija
© Tomislav Kristo/Cropix

Imovinski kriminalitet, ili kolokvijalno onaj tzv. klasični, teške krađe, provalne krađe, razbojništva i krađe vozila najviše je bio 'pogođen' pandemijom covida tijekom 2020. godine, a za konačnu ocjenu u 2021. godine pričekat ćemo statistička izvješća početkom sljedeće godine. Smanjena pokretljivost stanovništva, bivanje u stanu ili kući, ograničenije kretanja tijekom nekoliko mjeseci, blokadni policijski punktovi, samo su neki od faktora koji su otežavali 'posao' počiniteljima tih kaznenih djela.

U prilog tome svjedoče i podaci MUP-a o trendovima kretanja imovinskih kaznenih djela. U 2020. godini zabilježeno ih je 9.521, što je u usporedbi s 2019. pad od 12,7% (11.579-2019.). U 94,1 posto slučajeva počinitelj je bio nepoznat što je i inače jedna od karakteristika tih kaznenih djela.

U strukturi imovinskog kriminaliteta pad bilježe posebno teške krađe za 17,8% i provalne krađe od 17,5%, a blagi porast bilježi se tijekom srpnja i kolovoza te tijekom prosinca. Lako objašnjivo, jer je to vrijeme godišnjih odmora i božićno-novogodišnjih blagdana. Najveći pad provala je uočen kod dječjih vrtića i škola, a od svih provala u vikendice policija je riješila njih polovicu.

OGLAS

Pavle... šok i vjeverica!
Black Friday
če šokirati i tebe!
od 26.11. do 30.11.
LAQQ
Prikaži Više

Kriminalist Klarić: Pandemiji se prilagodili i kriminalci, ali i policija

"Pandemija covida, nedvojbeno je imala određenih utjecaja na globalnu kriminalnu scenu. Droge, oružje, krijumčarenje u svim svojim oblicima, trgovanje ljudima, oružje i terorizam, elektronički kriminal, međunarodna prostitucija...kao i svi drugi oblici transnacionalnog organiziranog zločina, prilagođavaju se, i nastoje zadržati kontinuitet. Toj činjenici ide u prilog niz okolnosti, kao što su tehnološki napredak, koji uz druge okolnosti utječe na karakteristike kriminala (visoko tehnološki kriminal) kao i promjenjivost pojavnosti, te strukture počinjenja i samih počinitelja. Takva globalna situacija kriminalne scene, novih trendova, determinirana je uz rečeno, međunarodnim događanjima kao što su ratna stanja, migracije, epidemije, prirodne katastrofe..., ali isto tako i različitim političkim odnosno ideološkim utjecajima, neujednačenim u nacionalnim pristupima i strategijama u suzbijanju. Upravo su ti ključni razlozi pogodovali daljnjem širenju i jačanju pojedinih kriminalnih struktura, te njihovog ulaženja i prodora (manje i više uspješnih), u gotovo sve oblike društvenog funkcioniranja. Nedvojbeno je da će upravo takva prilagodljivost, u pojedinim oblicima kriminala zadržati neke nove modalitete koji će se pojavljivati i u budućnosti, te modificirati prema nekim aktualnim okolnostima. Logično je da će i državni represivni sustav, u suzbijanju trebati pratiti sve rečeno i takve nove izazove, kroz svoje aktivnosti, prema različitim sigurnosno rizičnim fenomenima", procjenjuje dip. kriminalist Dubravko Klarić.

Po rasprostranjenosti imovinskih kaznenih djela, njih 41,6 posto zabilježeno je na području PU zagrebačke. Potom je po brojnosti tih kaznenih djela PU primorsko-goranska s 802 kaznena djela, istarska sa 795, splitsko-dalmatinska s 532, zadarska s 511, te osječko-baranjska s 499 kaznenih djela. U 2020. policija je evidentirala najmanji broj krađa u protekla dva desetljeća – 9.833, a 2012. godine bilo ih je 16.090.

Slijedi li trend krađa vozila zbog dijelova

Korona je najviše pogodila one koji se bave krađama automobila koje su u 2020. godine zabilježile pad od 28,5 posto – zabilježeno ih je 523, a 2019. godine 731.

Čak 97 posto ukradenih vozila nije imalo ugrađeno nikakav sustav protiv sprječavanja krađa vozila. Po markama vozila na prvom mjestu i dalje uvjerljivo vodeće mjesto pripada vozilima skupine Volkswagen – 29,9 posto, slijede ih francuski proizvođači – Renault/Peugeot/Citroen koji uzimaju udjel od 14,9 posto ukradenih vozila te potom Opelova vozila sa 10,3 posto udjela.

Krađa vozila doduše, već cijelo jedno desetljeće bilježi pad, ali ovako drastičan pad krađa vozila u vrijeme pandemije može se pripisati i čestim policijskim kontrolama, blokadnim punktovima. Ali, s obzirom na još uvijek aktualnu pandemiju koja je prouzročila poremećaj opskrbe na tržištu vozila i rezervnih dijelova možemo očekivati porast krađa vozila, možda ne toliko radi preprodaje, koliko zbog njihovog rastavljanja i prodaje u rezervne dijelove.

Osim krađa vozila u padu su i razbojstva i to za 22,2 posto u 2020. godini iako smo zabilježili primjere gdje je obavezno nošenje maske poslužilo i razbojnicima kako bi lakše ostvarili svoj kriminalni naum, ali i otežalo policiji rad na otkrivanju počinitelja s obzirom na to da je znatno sužena mogućnost identifikacije počinitelja putem snimki videonadzora zbog obaveznog nošenja zaštitnih maski.

Među objektima koje se napadalo na prvom mjestu su bile benzinske crpke koje su 47 puta bile na meti počinitelja u 2020. godini, a godinu ranije bilo je 27 prepada na benzinske crpke. Isti trend zadržale su kladionice, kojih je u 2020. godini bilo 22 na meti razbojnika, a godinu dana ranije, njih 21. Bilježi se i nešto značajniji porast razbojništava u trgovinama -171 u 2020. godini, a 2019. – 145. Gotovo dvostruko je više bilo prepada u poslovnica pošta – 15 u 2020., a osam godinu dana ranije, ali i taj broj je značajno manji nego prijašnjih godina.

Bilo bi dobro da se ovakav trend nastavi i u ovoj godini, ali izvjesno je da bi popuštanjem mjera i kriminalci mogli biti i agilniji. Jedan od faktora koji bi mogao utjecati na uspješnost razrješenja je i zaokupiranost policije aktivnostima u provedbi mjera Stožera, te o prisutnosti redovnih policijskih snaga na terenu kao faktora odvratanja počinitelja.

Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvornosti Agencije za elektroničke medije.

#Krađa

#Razbojništvo

#Hrvatska

Želite li dopuniti temu ili prijaviti pogrešku u tekstu?